

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

WOJEWODY LUBUSKIEGO

Nr NK-I.4131.166.2019.ABej

z dnia 25 lipca 2019 r.

Rada Gminy Świdnica

Działając na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz.U.2019.506 ze zm.) stwierdzam nieważność uchwały Rady Gminy Świdnica podjętej na sesji w dniu 19 czerwca 2019r. Nr IX/69/2019 w sprawie określenia i obniżek tygodniowego, obowiązkowego wymiaru godzin zajęć nauczycieli zatrudnionych w szkołach, przedszkolu oraz oddziałach przedszkolnych, dla których organem prowadzącym jest Gmina Świdnica.

Uzasadnienie

Na sesji w dniu 19 czerwca 2019 r. Rada Gminy Świdnica podjęła uchwałę Nr IX/69/2019 w sprawie określenia i obniżek tygodniowego, obowiązkowego wymiaru godzin zajęć nauczycieli zatrudnionych w szkołach, przedszkolu oraz oddziałach przedszkolnych, dla których organem prowadzącym jest Gmina Świdnica. Uchwała doręczona została organowi nadzoru w dniu 27 czerwca 2019 r.

Po dokonaniu analizy prawnej organ nadzoru stwierdza, że ww. uchwała podjęta została z istotnym naruszeniem prawa, tj. art. 19 ust. 2 ustawy z 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (tekst jednolity Dz.U.2019.263, dalej u.z.z.).

Podstawę prawną do podjęcia przez Radę kwestionowanej uchwały stanowi m.in. art. 42 ust. 6, ust. 6a i ust. 7 pkt 2 ustawy - Karta Nauczyciela (tekst jednolity Dz.U.2018.967; art. 42 ust. 6a został dodany przez art. 76 pkt 22 lit. c ustawy z dnia 27 października 2017 r. (Dz.U.2017.2203), zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2018 r., dalej K.N.). Stosownie do ww. przepisów: 6. Dyrektorowi i wicedyrektorowi szkoły oraz nauczycielowi pełniącemu inne stanowisko kierownicze w szkole, a także nauczycielowi, który obowiązki kierownicze pełni w zastępstwie nauczyciela, któremu powierzono stanowisko kierownicze, obniża się tygodniowy obowiązkowy wymiar godzin zajęć w zależności od wielkości i typu szkoły oraz warunków pracy lub zwalnia się ich od obowiązku realizacji zajęć, o których mowa w ust. 3. 6a. Dyrektorowi i wicedyrektorowi szkoły oraz innym nauczycielom, o których mowa w ust. 6, korzystającym z obniżonego tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć, nie przydziela się godzin ponadwymiarowych, chyba że jest to konieczne dla zapewnienia realizacji ramowego planu nauczania w jednym oddziale, a za zgodą organu prowadzącego szkołę także gdy jest to konieczne dla zapewnienia realizacji ramowego planu nauczania w więcej niż jednym oddziale. 7. Organ prowadzący szkołę lub placówkę określa: 2) zasady udzielania i rozmiar obniżek, o których mowa w ust. 6, oraz przyznaje zwolnienia od obowiązku realizacji zajęć, o których mowa w ust. 3.

Podkreślić należy, że uchwała rady gminy podejmowana na podstawie art. 42 ust.7 pkt 2 K.N. jest aktem prawa miejscowego. Zważywszy na przedmiot jej regulacji, dotyczący sfery uprawnień pracowniczych nauczycieli – dyrektorów, wicedyrektorów, nauczycieli pełniących inne stanowisko kierownicze w szkole, bądź pełniących obowiązki kierownicze w zastępstwie nauczyciela, któremu powierzono stanowisko kierownicze - zatrudnionych w placówkach oświatowych prowadzonych przez gminę, stosownie do art. 19 ust. 1 i 2 u.z.z., projekt uchwały winien zostać zaopiniowany przez organizacje związkowe, reprezentatywne

w rozumieniu ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego (t.j. Dz.U.2018.2232).

W toku postępowania nadzorczego organ nadzoru ustalił, że Rada Gminy Świdnica naruszyła ciążący na niej ustawowy obowiązek zapewnienia udziału organizacjom związkowym w procesie legislacyjnym. Ustalono, że projekt uchwały nie został skierowany do zaopiniowania związkom zawodowym, o których mowa w art. 19 ust. 2 u.z.z. (por. pismo Wójta Gminy Świdnica z 18 lipca 2019 r., znak RO.4481.5.2019).

Uprawnienie związków zawodowych, wynikające ze wskazanego przepisu jest niezależne od faktu przynależności do związku zawodowego osób, na które rozciągają się skutki projektowanego aktu prawnego. Wszystkie organizacje związków zawodowych spełniające kryterium reprezentatywności w rozumieniu ww. ustawy, uprawnione są do opiniowania wszystkich aktów prawnych dotyczących materii objętej zadaniami związków, niezależnie od faktycznej działalności związku na danym obszarze. Podjęcie uchwały z pominięciem przedłożenia jej projektu do zaopiniowania związkom zawodowym istotnie narusza art. 19 ust. 2 u.z.z., którego skutkiem jest stwierdzenie nieważności uchwały.

Prawidłowa pod względem prawnym uchwała musi spełniać wymagania zarówno w aspekcie materialnym, jak i formalnym. W ramach katalogu warunków formalnych podjęcia ważnej uchwały jest konieczność przedłożenia jej projektu do zaopiniowania właściwym podmiotom, o ile przepisy prawa przewidują taki obowiązek. Stanowisko organu nadzoru potwierdza ugruntowane orzecznictwo sądowno-administracyjne, w tym m.in. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gorzowie Wlkp. z 17 września 2015 r., sygn. akt II SA/Go 405/15, LEX nr 1821971; wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie z 14 września 2010 r., sygn. akt II SA/Ol 719/10, LEX nr 754044.

Organ nadzoru jednocześnie wskazuje, że aktualnie kryterium reprezentatywności spełniają: Niezależny Samorządny Związek Zawodowy „Solidarność”, Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych i Forum Związków Zawodowych.

Mając na względzie powyższe, należało orzec o nieważności uchwały w całości.

Zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym stwierdzenie przez organ nadzoru nieważności uchwały organu gminy wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Na niniejsze rozstrzygnięcie służy prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gorzowie Wielkopolskim w terminie 30 dni od daty doręczenia rozstrzygnięcia. Skargę wnosi się za pośrednictwem Wojewody Lubuskiego.

z up. Wojewody
Lubuskiego
Dyrektor Wydziału
Nadzoru i Kontroli

Paweł Witt